

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/145/2018
Identifikačné číslo spisu: 4213209537
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4213209537.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S. V., trvale pobytom v W., zastúpeného JUDr. Claudeom Trelajom, advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, M. R. Štefánika 30, proti žalovanej F. F., trvale pobytom v V., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Blažek, s.r.o., so sídlom v Komárne, Pohraničná 4, o určenie splatnosti pôžičky a o zaplatenie sumy 2 107,81 €, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 15C/57/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. novembra 2017 sp. zn. 12Co/25/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. mája 2017 č.k. 15C/57/2014-186 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia splatnosti pôžičky a zaplatenia sumy 2 107,81 €. Zároveň priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa najskôr v žalobe domáhal zaplatenia sumy 2 107,81 € titulom pôžičky, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť do 1. januára 2009, ako bolo uvedené v čestnom vyhlásení. Po vydaní platobného rozkazu a doručení odporu voči nemu, v ktorom žalovaná namietala premĺčanie pohľadávky, požiadal žalobca o zmenu žaloby, a okrem zaplatenia pohľadávky požadoval aj určenie jej splatnosti na deň 30. marca 2014 podľa § 564 Občianskeho zákonníka. Uznesením č.k. 15C/57/2014-37 zo dňa 16. júla 2014 súd pripustil zmenu žaloby tak, ako ju navrhol žalobca. Podľa súdu prvej inštancie nebolo sporné, že pôžička medzi stranami sporu bola uzatvorená, pretože došlo k reálnemu odovzdaniu peňazí žalovanej. Obe strany sporu zhodne udávali, že žalobca požičal žalovanej peňažné prostriedky na vyrovnanie jej dlhu voči bytovému družstvu. Spornou medzi stranami bola splatnosť dlhu. Súd bol toho názoru, že splatnosť dlhu nebola medzi stranami dohodnutá, keďže sa obaja vyjadrovali tak, že si splatnosť dlhu medzi sebou nikdy nedohodli. Splatnosť dlhu nevyplýva ani z právneho predpisu, pretože nejde o taký vzťah, ktorý by splatnosť predpokladal. Súd mal za to, že splatnosť dlhu nemôže určiť ani súd, keďže v spore nebolo preukázané, že splatnosť bola ponechaná na vôli dlžníka, teda žalovanej. Uvedené skutočnosti mal nepochybne a jednoznačne preukázať žalobca.

Žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno, že medzi stranami bola výslovná dohoda, že splatnosť závisí od vôle dlžníka, avšak existenciu takejto dohody nepreukázal. Uviedol, že za takúto dohodu sa v zmysle ustálenej praxe považuje najmä slovné spojenie „keď bude mať“. Žalobca poukazyval len na čestné prehlásenie žalovanej, podľa ktorého sa žalovaná zaviazala vrátiť dlh do 1. januára 2009, a vo svojich výpovediach objasnil, že toto prehlásenie slúžilo len na potvrdenie existencie záväzkového vzťahu, pôžičky. Súd poukázal aj na listinný dôkaz, výzvu, ktorou žalobca ako veriteľ vyzval žalovanú na vrátenie dlhu, z čoho tiež vyplýva, že aj žalobca si bol vedomý toho, že učenie splatnosti pôžičky nie je ponechané na vôľu dlžníka, inak by sa nemohol domáhať zaplataenia priamo u dlžníka tak, ako to urobil. Súd uzavrel, že pri absencii dôkazov o uzavretí dohody, ktorou by strany prenechali určenie splatnosti dlhu na vôľu dlžníka žalovanej, nebolo možné žalobe vyhovieť, a preto ju v tejto časti zamietol s poukazom na ustanovenie § 563 a § 564 Občianskeho zákonníka. Rovnako súd zamietol žalobu v časti o zaplataenie sumy 2 107,81 €, čo odôvodnil premlčaním pohľadávky so záverom, že splatnosť dlhu nebola dohodnutá a ani inak určená, a tak začala trojročná premlčacia doba plynúť dňom nasledujúcim po tom, čo dlh vznikol, t.j. 29. mája 2007. Žalobca si svoje právo uplatnil na súde až 30. apríla 2013, teda po uplynutí premlčacej trojročnej doby.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. novembra 2017 sp. zn. 12Co/25/2017 rozhodol nasledovne: 1/ zamietol návrh žalobcu na zmenu žaloby, 2/ pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplataenie sumy 2 107,81 €, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie zastavil. Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, 3/ rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o určenie splatnosti pôžičky a s tým súvisiacim výrokom o náhrade trov konania potvrdil. Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie, a čiastočne aj s jeho odôvodnením. Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie odvolací súd ustálil, že konečný záver súdu prvej inštancie o nutnosti zamietnutia žaloby je správny. Uviedol, že žalobca napadol odvolaním len časť výroku o určení plnenia súdom a časť výroku týkajúcu sa trov konania, ktoré súviseli s touto časťou výroku, pričom nenamietal závery súdu, že došlo k uzavretiu pôžičky, a že termín splatnosti pôžičky nebol medzi stranami dohodnutý. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie konštatoval, že nebola preukázaná dohoda strán o tom, že čas plnenia bude ponechaný na vôľu dlžníčky, teda žalovanej. Žalovaná takúto dohodu spochybnila, a v tomto smere dôkazné bremeno zaťažilo žalobcu, ktorý nepreukázal dohodu so žalovanou o tom, že je na jej vôľu, kedy dlh splní, resp. že ho môže splniť, keď bude mať peniaze. Ak sa pri uzatváraní zmluvy o pôžičke zmluvné strany vôbec nedojednávajú o tom, kedy žalovaná peniaze vráti, to ešte neznamená, že sa dohodli tak, že splatnosť dlhu bude určovať práve žalovaná. Čas plnenia môže byť na vôľu dlžníka ponechaný iba dohodou, t.j. muselo byť výslovne dohodnuté, že splatnosť dlhu bude závisieť na jej vôľu. Keďže podľa ustanovenia § 564 Občianskeho zákonníka, môže súd určiť čas plnenia len v prípade, že čas plnenia bol ponechaný na vôľu dlžníka, a žalobca dôkazné bremeno v tomto smere neunesol, odvolací súd posudzujúc opodstatnenosť odvolania žalobcu v tejto napadnutej časti uzavrel, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie sú správne, preto rozsudok v napadnutej časti a v časti s tým súvisiacom výrok o trovách konania v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd sa však úplne nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že si strany splatnosť dlhu vôbec nedohodli. Aj keď obe strany tvrdili, že to tak bolo, a žalobca to v odvolaní ani nenamietal, z obsahu čestného prehlásenia žalovanej vyplýva, že si strany splatnosť dlhu dohodli ku dňu 1. januára 2009. Žalovaná v tomto jej písomnom prejave vyhlásila, kedy dlh uhradí a tento úkon došiel do dispozičnej sféry žalobcu, ktorý dátum uvedený v prehlásení nenamietal, vyjadril s ním súhlas, inak by sa voči nemu ohradil a žalovanej dal nejakú spätnú väzbu, že s plnením k tomu dňu nesúhlasí. Keďže sa tak nestalo, konkludentne vyslovil súhlas s dňom plnenia určeným v tomto čestnom prehlásení. Tieto závery o dohode splatnosti dlhu podporuje aj konanie žalobcu, ktorý následne v podanej žalobe sám uviedol, že žalovaná sa zaviazala vrátiť žalovanú sumu najneskôr do 1. januára 2009. Až následne po vznesení námietky premlčania žalovanou, došlo k zmene tvrdení žalobcu a tiež k zmene žaloby. Strany v konaní podrobnejšie nevyviedli o tom, že došlo k zmene písomne uvedeného dňa splatnosti a že splatnosť dlhu dohodnutá v skutočnosti nebola, resp. že bude ponechaná na vôľu dlžníčky. Podstatné však napriek týmto záverom odvolacieho súdu, ktoré sa vzhľadom na postup žalobcu javia viac pravdepodobné, ako tie, že k dohode o splatnosti pôžičky nedošlo, je to, že nemali vplyv na celkové rozhodnutie vo veci, lebo nebolo

preukázané, že splnenie dlhu bolo ponechané na vôli žalovanej, a preto aj ďalšie dokazovanie v tomto smere by bolo nadbytočné.

2.1. Odvolací súd zamietol návrh na zmenu žaloby a rozhodoval o pôvodnej žalobe, nakoľko žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 CSP). Uviedol, že z obsahu odvolania (§ 124 ods. 1 CSP) vyplynulo, že žalobca žiadal pripustiť aj zmenu žaloby, aj keď výslovne zmenu žaloby nenavrhol (predmetom sporu bolo určenie doby plnenia ku dňu 30. marca 2014 a v odvolaní žalobca žiadal určiť dobu plnenia tri dni odo dňa právoplatnosti rozsudku).

2.2. Po rozhodnutí súdu prvej inštancie žalobca vzal žalobcu späť v časti zaplatenia sumy 2 107,81 € (obsiahnuté v odvolaní žalobcu), odvolací súd rozhodol o pripustení späťvzatia, zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti a konanie zastavil, rešpektujúc dispozitívne právo žalobcu a s prihliadnutím na súhlas so späťvzatím časti žaloby daný žalovanou.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu, že „rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a odvolací súd nesprávne posúdil predmetnú otázku a z toho dôvodu aj hodnotenie dôkazov v konaní viedlo súd k nesprávnemu záveru a k nesprávnemu rozhodnutiu v čom videl pochybenie súdu“. Mal za to, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že čas splnenia bol ponechaný na žalovanej, keďže ona jednostranne spísala a podpísala potvrdenie pre žalobcu, že jej požičal peniaze a napísala jednostranne prísľub, že peniaze vráti do 1. januára 2009. „Peniaze žalovanej požičal z dôvodu, že mala nejaké dlhy, ktoré boli aj zapísané v katastri nehnuteľností, lebo splatenie dlhu zaručovala bytom, ktorý výhodne odkúpila od neho. Pôžička bola žalovanej poskytnutá a v roku 2004 pod Z 1871/04 bol vykonaný výmaz, a okrem toho v roku 2005 taktiež mala dlhy, na ktoré bolo zriadené záložné právo na byt s príslušenstvom a výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností pod č. Z - 3448/2005. Žalovaná mala rôzne dlhy, a z dôvodu, že neplatila za poskytnuté služby správcovi domu (Stavebné bytové družstvo Komárno) hrozilo jej podanie návrhu veriteľom na vykonanie dobrovoľnej dražby bytu s príslušenstvom. Keďže predtým predmetný byt patrilo jemu, mal k nemu citový vzťah, radšej pomohol žalovanej (svojej kamarátke) a požičal jej peniaze“. S tvrdením odvolacieho súdu, že čas plnenia môže byť na vôli dlžníka ponechaný iba dohodou, t.j. muselo byť výslovne dohodnuté, že splatnosť dlhu bude závisieť na jej vôli, nesúhlasil. Toto tvrdenie nemá oporu v žiadnom zákone, nevyplýva to z ustanovenia § 657 a § 658 Občianskeho zákonníka, ani z ustanovenia § 564 Občianskeho zákonníka. Je pravdou, že v čase, keď žalovaná mala splatiť dlh, ešte pracovali spolu na jednom pracovisku, preto ju opakovane vyzval na splatenie dlhu z titulu pôžičky, zakaždým však uviedla, že nemá peniaze na zaplatenie; súhlasil s tým, že „zaplatí, keď na to bude mať“. Po dlhšej dobe mu žalovaná oznámila, že pôžičku splatí do konca októbra 2012. Nakoľko žalovaná do daného termínu dlh z pôžičky nezaplatila, bola jej zaslaná výzva na zaplatenie dlžnej sumy do 1. mája 2013. Poznamenal, že žalovanú viackrát vyzval na zaplatenie dlhu, avšak neúspešne. Namietal, že súd predmetnú výzvu nebral vôbec do úvahy, ako dôkaz ho vôbec nehodnotil, a to napriek tomu, že je z neho zrejmé, že žalovaná už zmenila svoj prísľub splatenia pôžičky z dátumu 1. januára 2009 na nekonkretizovaný deň do konca októbra 2012, ani tento termín nedodržala, a tak jej opätovne žalobca ponechal na jej vôli jej splatenie, s tým, že svoj dlh môže uhradiť aj v splátkach. Žalovaná jeho podania v tom, že ponechal na jej vôli, kedy svoj dlh zaplatí, nenamietala, vlastne ich konkludentne priznala. Mal za to, že je dôvodné jeho tvrdenie, že čas splatenia dlhu, ako aj forma splatenia (môže aj v splátkach) preukazuje, že čas splatenia dlhu bol ponechaný na vôli dlžníka. Poukázal na rozhodnutie R 11/1988, podľa ktorého právo veriteľa navrhnúť, aby súd určil čas splnenia dlhu v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka, nepodlieha premlčaniu. Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (R 68/1969). Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a zaviazal žalovanú k náhrade trov dovolacieho konania.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobca odôvodňuje svoje dovolanie takými skutočnosťami, ktoré nie sú zákonnými dovolacími dôvodmi. Dovolanie žalobcu nielenže nie je správne odôvodnené, ale je aj neprípustné, nakoľko nespĺňa zákonné náležitosti. Navrhla dovolanie žalobcu odmietnuť a žalovanej priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení,

že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné, a preto ho podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP odmietol.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10.1. V danom prípade dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania (i) z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10.2. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah

súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10.3. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt pojednania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

10.4. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s týmto dovolacím dôvodom namietal nevykonanie ním navrhnutého dôkazu (konkrétne výzvy, ktorou žalovaná vyzval na zaplatenie dlžnej sumy, pričom žalovaná nikdy nepoprela na súde, že ju prevzala a sľúbila dlh splatiť do konca októbra 2012 a tiež nepoprela, že túto výzvu od žalobcu obdržala). Zároveň namietal, že súd pri svojom rozhodovaní túto výzvu nebral vôbec do úvahy, ako dôkaz ho vôbec nehodnotil, a to napriek tomu, že z tohto dôkazu je zrejmé, že už žalovaná zmenila svoj prísľub splatenia pôžičky z dátumu 1. januára 2009 na nekonkrétny deň, do konca októbra 2012. Ani tento termín nedodržala, opäť sa vyhovárala, že nemá peniaze, a tak žalobca opätovne ponechal na jej vôľu, že keď bude mať peniaze, tak mu dlh splatí, prípadne ho môže platiť aj v splátkach.

10.5. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súdom nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie účastníkov konania. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V súvislosti s námietkou nedostatočného zistenia skutkového stavu veci, a že z tohto dôvodu došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu dôkazov, najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) dospel k záveru, že uvedené nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strán sporu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Navyše z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (viď č.l. 6), ako aj z

rozhodnutia odvolacieho súdu (body 7, 8) vyplýva, že sa súdy namietanou výzvou ako listinným dôkazom zaoberali a ako dôkaz ju aj vyhodnotili.

11. Z uvedeného vyplýva, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že vyššie uvedený dôvod neexistuje (nie je daný). Z uvedeného dôvodu preto dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 477 písm. c/ CSP odmietol.

12. Dovolateľ podal dovolanie aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím. V preskúmvanej veci je z obsahu dovolania zrejmé, že dovolateľ uplatňuje dovolací dôvod v zmysle § 432 CSP, pričom prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, keď podľa jeho názoru „rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, odvolací súd nesprávne posúdil predmetnú právnu otázku a z toho dôvodu aj hodnotenie dôkazov v konaní viedlo súd k nesprávnemu záveru a k nesprávnemu rozhodnutiu“.

13. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Ak takáto konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu súdu chýba, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené a založiť svoje rozhodnutie na domnienke o tom, ktorú právnu otázku má dovolateľ na mysli, a v tejto súvislosti vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382). Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP.

14. Žalobca vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci uviedol, „že s tvrdením odvolacieho súdu, že čas plnenia môže byť na vôli dlžníka ponechaný iba dohodou, t.j. muselo byť výslovne dohodnuté, že splatnosť dlhu bude závisieť na jej vôli, nesúhlasil. Toto tvrdenie nemá oporu v žiadnom zákone, nevyplyva to z ustanovenia § 657 a § 658 Občianskeho zákonníka, ani z ustanovenia § 564 Občianskeho zákonníka. Je pravdou, že v čase keď žalovaná mala splatiť dlh, ešte pracovali spolu na jednom pracovisku, preto ju opakovane vyzval na splatenie dlhu z titulu pôžičky, zakaždým však uviedla, že nemá peniaze na zaplatenie; súhlasil s tým, že „zaplatí, keď na to bude mať“. Po dlhšej dobe mu žalovaná oznámila, že pôžičku splatí do konca októbra 2012. Nakoľko žalovaná do daného termínu dlh z pôžičky nezaplatila, bola jej zaslaná výzva na zaplatenie dlžnej sumy do 1. mája 2013. Poznamenal, že žalovanú viackrát vyzval na zaplatenie dlhu, avšak neúspešne. Namietal, že súd predmetnú výzvu nebral vôbec do úvahy, ako dôkaz ho vôbec nehodnotil a to napriek tomu, že je z neho zrejmé, že žalovaná už zmenila svoj prísľub splatenia pôžičky z dátumu 1. januára 2009 na nekonkretizovaný deň do konca októbra 2012, ani tento termín, nedodržala a tak jej opätovne žalobca ponechal na jej vôli jej splatenie, s tým, že svoj dlh môže uhradiť aj v splátkach. Žalovaná jeho podania v tom, že ponechal na jej vôli, kedy svoj dlh zaplatí, nenamietala, vlastne ich konkludentne priznala. Mal za to, že je dôvodné jeho tvrdenie, že čas splatenia dlhu, ako aj forma splatenia (môže aj v splátkach) preukazuje, že čas splatenia dlhu bol ponechaný na vôli dlžníka“. Podľa jeho názoru táto argumentácia odvolacieho súdu neobstojí. V kontexte uvedeného i keď žalobca dovolanie formálne odôvodňuje nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 CSP, žalobca v dôvodoch svojho dovolania nepoukazuje na to, že by rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací

súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP) a právnu otázku zásadného významu ani nijak neformuluje. Ako bolo už uvedené vyššie, sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní vecí však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

15. Je nepochybné, že dovolateľ podal dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, čo však zakladá dôvod pre odmietnutie takéhoto dovolania.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd jeho dovolanie ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. f/ CSP).

17. Úspešnej žalovanej súd priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.